Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Retouradres Postbus 3119 2001 DC Haarlem

Stichting Eilandraad Marken
T.a.v. de voorzitter de heer H. Zeeman
p/a De Pieterlanden 2
1156 DN Marken

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Toekanweg 7
20235 LC Haarlem
Postbus 3119
2001 DC Haarlem
T 023 530 13 01
F 023 530 13 02
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
André Sluiter
Programmamanager

T 06-520 66 9 88
andre.sluiter@rws.nl

Ons kenmerk
RWS 2014/34859

Bijlage(n)
-

Datum 30 juli 2014
Onderwerp Resultaten MIRT-onderzoek Pilot MLV

Geachte heer Zeeman,

Graag wil ik u bedanken voor uw brief waarin u reactie geeft op de concept resultaten van de eerste fase van het MIRT Onderzoek pilot MLV Marken. In deze brief is uitgebreid ingegaan op de verschillende thema's waaruit uw betrokkenheid en deskundigheid blijkt. Dit waardeer ik zeer.

Uw standpunt is helder omschreven in deze brief. U vindt meerlaagsveiligheid op zich een interessante benadering, echter de basisveiligheid dient behaald te worden met de dijk. U bent van mening dat maatregelen in laag 2 en 3 waar mogelijk en noodzakelijk kunnen worden onderzocht, maar een plus dienen te geven op de basisveiligheid.

Zoals u weet is tot de pilot meerlaagsveiligheid besloten nadat duidelijk werd dat het concept dijkversterkingsplan uit 2012 zou leiden tot een fors grotere dijk (zowel in de breedte als in de hoogte). Door het ruimtebeslag, het effect op het landschap en de cultuurhistorische waarden van Marken was er weinig draagvlak voor dit plan. Daarnaast bleken de kosten van het plan ook hoog.

De vernieuwing van het waterveiligheidsbeleid beoogt een meerlaagse aanpak waarbij wordt overgegaan naar een nieuwe normeringsystematiek gebaseerd op een risicobenadering. De preventieve aanpak middels dijkversterking of rivierverruiming blijft veelal het belangrijkste spoor om het beschermingsniveau te realiseren. In bepaalde specifieke gebieden waar de kosten voor dijkversterking heel hoog uitpakken of andere zwaarwegende maatschappelijke redenen aan de orde zijn kan een slimme combinatie een oplossing zijn. Bij deze aanpak kan eventueel worden afgeweken van de norm voor de waterkering. Het beschermingsniveau wordt dan behaald door slimme combinaties van maatregelen aan de primaire kering, in het ruimtelijk domein en/of in de rampenbeheersing.

Het uitgangspunt voor Marken is gelijk aan wat voor heel Nederland geldt: iedereen die achter de dijken of duinen woont, heeft recht op basisveiligheid. Dit is een beschermingsniveau waarbij de kans op overlijden als gevolg van een overstroming ten hoogste 1/100.000 is. De vertaling naar de daarbij behorende nieuwe normen voor de dijkvakken (overstromingskans) is een complex proces geweest, waarin ook tussenresultaten zijn gecommuniceerd met u.

De achterliggende gedachte van de nieuwe normen heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu in 2013 in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven. Zij wil in heel Nederland toe naar een nieuwe, meer doelmatige normering voor de veiligheid van de primaire waterkeringen. Daarmee heeft de Minister aangegeven over te willen gaan naar een nieuw normtype voor de kering: de overstromingskans. Door de toegenomen kennis van de waterkeringen is het mogelijk om explicieter te maken welke sterke en zwakke plekken in de waterkeringen zitten. Het nieuwe normtype en de bijbehorende methode om dit te toetsen ondersteunen dit.

Ik wil samen met u en de regionale overheden komen tot een goede en passende oplossing om de hoogwaterveiligheid van Marken te borgen. Elementen die u aanhaalt in uw brief, zoals zetting, sterkte van veen, differentiëren in levensduur en dijkvakken, lifecycle kosten, zijn onderwerpen die nadrukkelijk onze aandacht hebben. Deze onderwerpen gaan we verder uitwerken en we zullen u daarbij betrekken.

Hieronder ga ik in op enkele meer specifieke punten uit uw brief.

- De *Legger Rijkswaterstaatwerken*. De legger Rijkswaterstaatwerken uit 2009 geeft aan welke hoogte de kering heeft. De aangegeven hoogte is variabel over de verschillende delen van de kering. De door u aangegeven 'afkeurgrens' van 1,75 m +NAP herken ik dan ook niet. Na eventuele versterking van de dijk zal de legger overigens worden aangepast op de ontwerpwaarden die dan worden gehanteerd.
- *Toekomstige peilverhogingen*. Het advies van het Deltaprogramma IJsselmeergebied aan de Deltacommissaris behelst onder andere flexibilisering van het peilbeheer en de inzet van pompen op de Afsluitdijk om het gemiddeld winterpeil gelijk te houden. Voor de waterveiligheid is dit belangrijk. Zonder pompen zou het winterpeil in het IJsselmeer en Markermeer moeten meestijgen met de zeespiegelstijging om afvoer van water mogelijk te maken. Dat zou leiden tot een opgave voor waterveiligheid. Na 2050 wordt de optie opengehouden om voor het IJsselmeer het winterpeil beperkt mee te laten stijgen; voor het Markermeer is deze optie niet in beeld. Naast de keuze voor pompen stelt het Deltaprogramma IJsselmeergebied voor om het peilbeheer in het IJsselmeer en Markermeer te flexibiliseren. Uitgangspunt voor flexibel peilbeheer is dat het gemiddeld winterpeil, dat maatgevend is voor de waterveiligheid, onveranderd blijft. Randvoorwaarde bij de flexibilisering is dat de waterveiligheid er niet op achteruit gaat.
- *Toevoegen beslispunt governance*. Meerlaagsveiligheid is een nieuwe benadering en voor nieuw beleid is het kenmerkend dat de verankering nog moet plaatsvinden. Dit is één van de redenen dat op dit moment drie pilots in het kader van meerlaagsveiligheid plaatsvinden. Ik ben mij ervan bewust dat – indien de meerlaagse benadering kansrijke oplossingen biedt - de borging van deze maatregelen in beeld moet zijn. Dit is integraal onderdeel van de besluitvorming van de bestuurders.
- *Tussentijdse veiligheid*. Uw zorgen rondom de onderhoudssituatie van de omringkade zijn herkenbaar. In de afgelopen periode zijn de eerste extra, danwel aangepaste, onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. De toegangsbeperking naar de dijk is aangebracht en de zuidkade is extra gemaaid. In de eerste twee weken van juli is de gehele omringkade gemaaid, en het maaisel met licht materieel afgevoerd. Dit zal eind van de zomer nogmaals gebeuren.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum
30 juli 2014

Ons kenmerk
RWS 2014/34859

We zijn nu druk bezig om dit geïntensiveerde maaibeleid voor de komende jaren te bestendigen; onderdeel hiervan is dat het fietspad goed begaanbaar blijft. Dit is belangrijk voor het beeld en het gebruik van de dijk en tevens voor de stabiliteit ervan. Daarnaast zijn we bezig met de voorbereiding van maatregelen gericht op de verbetering van de dijk, zoals het opschonen en verstevigen van het buitentalud, en mogelijk het herprofileren van een deel van de dijk. We verwachten hiermee dit jaar nog van start te gaan. We erkennen dat dit onderhoud zeer noodzakelijk is, en dat het beter was geweest om dit nog sneller van start te laten gaan. We hebben echter tijd nodig voor een zorgvuldige voorbereiding.

- *Meekoppelkansen*. De door u genoemde meekoppelkansen zoals bijvoorbeeld het plaatsen van extra zitbankjes houden we in beeld bij de verdere uitwerking van oplossingen en werken we verder uit met u samen. Daarbij is ook de wijze van beheer en financiering een aandachtspunt.
- *Beoordelingscriterium beperken van overlast*. Het door u genoemde criterium van beperken van overlast zullen we bij de beoordeling van oplossingen meenemen.

Ik maak graag gebruik van uw aanbod om ook in fase 2 van de Pilot MLV Marken betrokken te blijven.

Met vriendelijke groet,

de hoofdingenieur-directeur,

namens deze,
directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

mevrouw E.H.S. van Duin